

**BÁO CÁO KẾT QUẢ HỘI THẢO KHOA HỌC:
“Tur vấn phản biện đối với Luật Phòng, Chống bạo lực gia đình và các giải pháp bảo vệ quyền, lợi ích xã hội đối với phụ nữ và trẻ em”**

Ngày 9/10/2018, tại thành phố Đồng Hới, Hội Luật gia tỉnh Quảng Bình tổ chức hội thảo khoa học: “Tur vấn phản biện đối với Luật Phòng, Chống bạo lực gia đình và các giải pháp bảo vệ quyền, lợi ích xã hội đối với phụ nữ và trẻ em”.

Mục tiêu hội thảo khoa học nhằm tạo ra diễn đàn để thảo luận các vấn đề liên quan đến công tác phòng, chống bạo lực gia đình (BLGD), bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em; đồng thời chia sẻ một số kết quả nghiên cứu nhằm đưa ra các khuyến nghị đối với việc đề xuất sửa đổi, bổ sung và xây dựng chính sách pháp luật; tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức và nâng cao trách nhiệm của các cấp, các ngành, các tổ chức đoàn thể, gia đình, cộng đồng và toàn xã hội trong công tác phòng, chống BLGD; từng bước ngăn chặn và giảm dần số vụ BLGD. Dưới đây là những tổng hợp kết quả từ hội thảo khoa học.

1. Các giải pháp để triển khai thực hiện có hiệu quả Luật Phòng, Chống bạo lực gia đình trong thời gian tới

- Cần tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy đảng, chính quyền; đặc biệt là nêu cao vai trò trách nhiệm của các ngành các đoàn thể, các tổ chức chính trị và các thành viên, gia đình trong việc thực hiện phòng, chống BLGD, xây dựng gia đình no ấm, tiến bộ, hạnh phúc.

- Tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật và quán triệt sâu sắc Luật phòng, chống BLGD và các văn bản hướng dẫn. Đổi mới nội dung và đa dạng hóa hình thức tuyên thông phù hợp với từng đối tượng.

- Xây dựng mạng lưới cộng tác viên phòng, chống BLGD ở cơ sở, duy trì, phát triển, nhân rộng các mô hình hoạt động có hiệu quả trong công tác phòng, chống BLGD ở cộng đồng; các địa chỉ tin cậy, nhà tạm lánh, cơ sở khám, chữa bệnh công lập.

- Tăng cường công tác phối hợp giữa các sở, ban, ngành trong tỉnh (theo Quyết định số 09/2017/QĐ-UBND ngày 26/4/2017 ban hành quy chế phối hợp liên ngành về PCBLGD trên địa bàn tỉnh Quảng Bình) để thực hiện các nhiệm vụ công tác gia đình và phòng, chống BLGD.

- Bố trí nguồn kinh phí thực hiện các hoạt động phòng, chống BLGD trên địa bàn.

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, nhắc nhở, tư vấn và xử lý nghiêm theo pháp luật đối với những cá nhân, gia đình có hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống BLGD; thực hiện tốt chính sách dân số KHHGD, kịp thời biểu dương, động viên, khen thưởng tổ chức, cá nhân, gia đình có thành tích tiêu biểu, xuất sắc trong công tác gia đình, phòng, chống BLGD.

2. Đề xuất, kiến nghị

- Công tác lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện:

Cần tiếp tục quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo và đẩy mạnh đa dạng hóa các hoạt động truyền thông, phổ biến các chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước về gia đình, phòng, chống BLGD nhằm nâng cao nhận thức và trách nhiệm của mỗi cán bộ, đảng viên và toàn thể nhân dân; có sự phối hợp chặt chẽ giữa các ngành từ cấp tỉnh đến cơ sở, tiếp tục lồng ghép các nội dung phòng, chống BLGD vào phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”, “gia đình văn hóa”....

- Nội dung, hình thức, phương thức tổ chức:

+ Cần đổi mới và đa dạng hóa hình thức tuyên truyền, xây dựng và cung cấp tài liệu hướng dẫn về phòng chống BLGD về cơ sở.

+ Duy trì, nhân rộng và nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động mô hình phòng, chống BLGD đồng thời bổ sung các nội dung phòng, chống BLGD, bình đẳng giới vào Hương ước, Quy ước của thôn, bản, tiểu khu. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, nhắc nhở, tư vấn và xử lý nghiêm theo pháp luật đối với những cá nhân, gia đình có hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống BLGD, kịp thời biểu dương, động viên, khen thưởng tổ chức, cá nhân, gia đình có thành tích tiêu biểu, xuất sắc trong công tác gia đình và phòng, chống BLGD.

+ Duy trì và nhân rộng các mô hình mới như phát triển các câu lạc bộ Phụ nữ “5 không, 3 sạch”, “Phụ nữ với pháp luật”, các Trung tâm Tư vấn pháp luật miễn phí cho phụ nữ và trẻ em. Xây dựng các địa chỉ tin cậy tại cộng đồng dân cư làm nơi tạm lánh, hỗ trợ giúp đỡ kịp thời cho các nạn nhân bị BLGD xâm hại.

+ Nâng cao trách nhiệm của cộng đồng trong tham gia phòng, chống BLGD, tạo ra động lực đấu tranh thực hiện bình đẳng giới, xây dựng gia đình hòa thuận, bình đẳng và tiến bộ; làm tốt công tác giải quyết việc làm; hỗ trợ các gia đình khó khăn xóa đói giảm nghèo... Triển khai các dự án về “Xã hội hóa việc tư vấn pháp luật về phòng ngừa bạo lực gia đình đối với phụ nữ và trẻ em”.

- Về tổ chức bộ máy làm công tác phòng, chống BLGD:

Tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn nghiệp vụ cho cán bộ các cấp về công tác phòng, chống BLGD, để nâng cao hiệu quả công tác và khả năng tư vấn, giải quyết những vấn đề cụ thể tại các địa phương.

- Về kinh phí phục vụ công tác phòng chống BLGD:

Đề nghị UBND tỉnh quan tâm chi đạo và hỗ trợ về mặt kinh phí cho hoạt động phòng, chống BLGD các cấp; đáp ứng nhu cầu tối thiểu đề ra.

3. Kiến nghị sửa đổi, bổ sung Luật Phòng, Chống bạo lực gia đình và các văn bản hướng dẫn thi hành

3.1. Kiến nghị sửa đổi, bổ sung những nội dung cụ thể của Luật

- **Đề nghị cần sửa đổi, bổ sung Khoản 2, Điều 1.** Khái niệm “Thành viên gia đình” để thống nhất với các luật khác như Luật Hôn nhân và Gia đình, đồng thời tạo cơ sở cho việc áp dụng pháp luật.

- **Đề nghị sửa đổi, bổ sung Điều 2** về phân loại các hành vi BLGD theo nhóm: Nhóm hành vi bạo lực về tinh thần; Nhóm hành vi bạo lực về kinh tế; nhóm hành vi bạo lực về thể chất; nhóm hành vi bạo lực về tình dục. Bổ sung: hành vi ép buộc mang thai, sinh sớm, sinh dày, sinh nhiều con, ép buộc lựa chọn giới tính của thai nhi, ngăn cản không cho sử dụng biện pháp tránh thai.

- **Cần bổ sung thêm** những biện pháp xử lý cơ quan, tổ chức, người có thẩm quyền không thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ trong công tác phòng, chống BLGD, trong đó có hành vi dung túng, bao che, không xử lý, xử lý không đúng quy định của pháp luật tại Chương IV “Trách nhiệm của cá nhân, gia đình, cơ quan, tổ chức trong phòng, chống bạo lực gia đình” vì hiện nay luật quy định chung chung chưa có cơ chế cho việc thực thi trong thực tế. Chưa quy định những biện pháp xử lý cơ quan, tổ chức, người có thẩm quyền không thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ trong công tác phòng, chống BLGD.

3.2. Kiến nghị sửa đổi, bổ sung những nội dung cụ thể của văn bản hướng dẫn, quy định chi tiết thi hành Luật

Tại Nghị định 167/2013NĐ-CP ngày 12/11/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực an ninh, trật tự, an toàn xã hội; phòng, chống tệ nạn xã hội; phòng, chống chữa cháy; phòng, chống BLGD:

- **Đề nghị bổ sung thêm:** Hành vi dung túng, bao che, không xử lý và xử lý không đúng quy định của pháp luật các hành vi BLGD. Bổ sung mức xử phạt cho hành vi trên.

- **Tại Điều 51.** Chưa có quy định về mức độ hoặc xác định cụ thể hành vi lăng mạ, chửi bươi thành viên gia đình như thế nào thì sẽ bị xử lý, vì vậy thực tiễn áp dụng rất khó trong xác định căn cứ để xử phạt, vì vậy đề nghị sửa đổi, bổ sung quy định cụ thể hơn.

- **Tại Điều 54.** Cần nâng mức xử phạt lên cao hơn, vì mức xử phạt thấp, không tương xứng với tính chất, mức độ nguy hiểm của hành vi và không có ý nghĩa giáo dục, răn đe.

- **Tại Điều 55.** Đề nghị bổ sung thêm: Ngoài việc tăng chế tài phạt tiền đối với các hành vi cưỡng ép kết hôn, ly hôn, tảo hôn hoặc cản trở hôn nhân tự nguyện, tiến bộ. Cần bổ sung chế tài xử phạt công khai, lao động công ích trong xử lý vi phạm hành phòng, chống BLGD. Vì mức phạt quy định như hiện nay là quá thấp, không tương xứng với tính chất, mức độ nguy hiểm của hành vi, vì đối với những người có điều kiện kinh tế thì mức phạt tiền như trên là không có ý nghĩa giáo dục. Ngược lại, trong nhiều trường hợp người có hành vi bạo lực vì phải nộp phạt đã trút giận lên nạn nhân bằng những hành vi bạo lực kinh khủng hơn, tinh vi hơn... Đối với những trường hợp người nộp phạt không có thu nhập thì việc phạt tiền đối với họ dường như không có nhiều ý nghĩa. Hoặc nộp phạt trong các vụ bạo lực giữa vợ và chồng thì tài sản nộp phạt là tài sản chung của vợ và chồng nên cũng sẽ ảnh hưởng đến người bị hại.

Việc sửa đổi, bổ sung quy định sẽ có ý nghĩa giáo dục tích cực hơn đối với người có hành vi bạo lực, đồng thời không ảnh hưởng tới quyền lợi của nạn nhân. Hơn nữa, biện pháp này còn có ý nghĩa giáo dục tích cực đối với những cá nhân khác. Tuy nhiên, nếu áp dụng biện pháp này thì cần quy định một cách mềm dẻo, linh hoạt: chỉ áp dụng đối với người có hành vi tái phạm nhiều lần; tính thời gian lao động công ích tương đương với số tiền phạt... và không được cho phép thay thế bằng phạt tiền để đảm bảo tính nghiêm minh của pháp luật.